

Narodowy Bank Polski ma wyłączne prawo emitowania znaków pieniężnych w Rzeczypospolitej Polskiej. Oprócz banknotów i monet powszechnego obiegu, w tym także monet o nominale 2 zł wykonanych ze stopu Nordic Gold, NBP wprowadza do biegu monety kolekcjonerskie wykonane ze srebra lub złota oraz złote monety lokacyjne.

Narodowy Bank Polski rozpoczyna 2 września 2005 roku emisję najnowszej serii monet o nominale 2 zł ze stopu Nordic Gold „**Historyczne miasta w Polsce**”. W ramach tej serii, do kwietnia 2008 r., NBP wprowadzi do obiegu 32 monety upamiętniające miasta o ponad 750-letniej historii, które wniosły wyjątkowy wkład w rozwój poszczególnych regionów i państwowości Polski. Wyboru miast dokonał powołany przez kierownictwo NBP zespół historyków pod przewodnictwem prof. Henryka Samsonowicza.

Serię „**Historyczne miasta w Polsce**” rozpoczynają monety upamiętniające Gniezno (wrzesień), Kołobrzeg (październik), Włocławek (listopad), Cieszyn (grudzień). Zgodnie z aktualizowanymi planami emisji, NBP wyemituje jeszcze monety prezentujące następujące miasta: Bielsko-Białą, Bochnię, Brzeg, Chełm, Chełmno, Elbląg, Gorzów Wlkp., Jarosław, Kalisz, Kłodzko, Konin, Kwidzyn, Legnicę, Łomżę, Łowicz, Nowy Sącz, Nysę, Piotrków Trybunalski, Płock, Przemyśl, Pszczynę, Racibórz, Sandomierz, Słupsk, Stargard Szczeciński, Świdnicę, Tarnów i Żagań. Kolejność wprowadzania do obiegu nie będzie zgodna z kolejnością alfabetyczną.

Gniezno to pierwsza stolica Polski, gród na Górze Lecha powstał pod koniec VIII wieku. Przez długie wieki był najważniejszym w Polsce ośrodkiem władzy kościelnej – stolicą Prymasa Polski, a w czasach Mieszka I i Bolesława Krzywoustego siedzibą władz świeckich w państwie Piastów.

Kulminacyjnym wydarzeniem w dziejach miasta był zjazd Bolesława Chrobrego i cesarza Ottona III w 1000 r. u grobu św. Wojciecha (pochowanego po męczeńskiej śmierci w Gnieźnie). Gniezno stało się odtąd siedzibą arcybiskupa, któremu podlegały pozostałe biskupstwa polskie.

Schyłek Gniezna jako stolicy świeckiej rozpoczął się po śmierci Chrobrego, przypieczętował go najazd Brzetysława w 1038 r. W 1243 r. na Wzgórzu Panieńskim, obok dawnego grodu lokowano na prawie magdeburskim miasto, które było siedzibą powiatu. W 1768 r. z części województwa kaliskiego wyodrębniono województwo gnieźnieńskie.

Dziś Gniezno jest głównie miejscem kultu św. Wojciecha. W dobie integracji europejskiej Gniezno twórczo nawiązuje też do swej znamienitej historii, czego przykładem jest zorganizowany w roku 2000 zjazd przywódców Europy Środkowej.

Awers: W centralnej części wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z prawej strony napis: 2 ZŁ. U góry półkolem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2005. Poniżej orła stylizowany fragment muru miejskiego z blankami oraz z bramą o rozwartych wrotach, z uniesioną kratą w prześwicie. Pod lewą łapą orła znak mennicy: MW.

Rewers: Stylizowany wizerunek Katedry Wniebowzięcia NMP w Gnieźnie od strony wschodniej. Z prawej i z lewej strony stylizowane wizerunki fragmentów bordiury z Drzwi Gnieźnieńskich z Katedry Wniebowzięcia NMP. U dołu napis: GНИЕZNO.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Masa: 8,15 g Średnica: 27,00 mm Metal: stop CuAl5Zn5Sn1
Wielkość emisji: 1 200 000 szt.

Projektant monety: **Ewa Tyc-Karpińska**

Kołobrzeg to miasto, w którym splatają się dwie tradycje: niemiecka i polska. Pierwotnie gród kołobrzegiński mieścił się w obecnej dzielnicy Budzistowo, znacznie dalej od morza niż dzisiejsza starówka. W 1000 roku podczas zjazdu gnieźnieńskiego w Kołobrzegu utworzono biskupstwo, podległe metropolii w Gnieźnie, które przetrwało do około 1013 roku. W latach 1248-1276 Kołobrzeg był pod opieką biskupów kamieńskich i pozostawał ich własnością aż do

czasów reformacji. Lokacja miasta na prawie lubeckim w 1255 roku zapoczątkowała jego germanizację.

Rozwój Kołobrzegu opierał się głównie na produkcji soli. W XIV wieku miasto weszło w skład Hanzy – związku miast bałtyckich pod przewodnictwem Lubeki. Okres pomyślności trwał do wojny trzydziestoletniej, podczas której miasto zniszczyli Szwedzi. W tym samym czasie skończyła się koniunktura na sól. W następnych stuleciach Kołobrzeg był twierdzą i pełnił ważne funkcje militarne. W XIX wieku stał się chętnie odwiedzany uzdrowiskiem. W marcu 1945 r. Kołobrzeg był oblegany przez wojska radzieckie i polskie. Po wyzwoleniu miasta przez Polaków odbyły się tam zaślubiny Polski z morzem. Po wojnie Kołobrzeg rozwijał się gospodarczo i jest obecnie jednym z największych polskich uzdrowisk.

Awers: W centralnej części wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z prawej strony napis: 2 ZŁ. U góry półkolem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2005. Poniżej orła stylizowany fragment muru miejskiego z blankami oraz z bramą o rozwartych wrotach, z uniesioną kratą w prześwicie. Pod lewą łapą orła znak mennicy: MW.

Rewers: Stylizowany wizerunek latarni morskiej w Kołobrzegu. U góry półkolem napis: KOŁOBRZEG.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Masa: 8,15 g Średnica: 27,00 mm Metal: stop CuAl5Zn5Sn1

Projektant awersu: **Ewa Tyc-Karpińska** Projektant rewersu: **Robert Kotowicz**

W czasach przedrozbiorowych Włocławek był znany przede wszystkim jako siedziba biskupstwa kujawskiego, przeniesionego tu z Kruszwicy w latach 1123-1133. Średniowieczna nazwa miasta brzmiała Włodzisław lub Włocław (łac. Vladislavia). Ślady osadnictwa datuje się na okres cesarstwa rzymskiego. Miasto na prawie chełmińskim lokowano w 1261 roku, ale najazdy krzyżackie doprowadziły je w następnym stuleciu do ruiny.

Ponowna lokacja w 1339 roku, tym razem na prawie magdeburskim, okazała się trwała. Szczególnie szybki rozwój miasta jako ważnego portu nad Wisłą, obsługującego spław zboża, nastąpił po pokoju toruńskim (1466 r.). Po kongresie wiedeńskim (1815 r.) wszedł w skład Królestwa Polskiego. Był jednak tak wyludniony, że początkowo nie stał się nawet siedzibą powiatu. Ponowny wzrost znaczenia Włocławka wiązał się z rewolucją przemysłową. W 1884 roku powstała fabryka fajansu, której wyroby wielu ludziom w Polsce do dziś kojarzą się z nazwą „Włocławek”. W latach siedemdziesiątych powstały: zaporę wodną na Wiśle oraz znane zakłady azotowe. W latach 1975-1999 Włocławek był stolicą województwa.

Awers: W centralnej części wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z prawej strony napis: 2 ZŁ. U góry półkołem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2005. Poniżej orła stylizowany fragment muru miejskiego z blankami oraz z bramą o rozwartych wrotach, z uniesioną kratą w prześwicie. Pod lewą łapą orła znak mennicy: MW.

Rewers: Stylizowany wizerunek bazyliki katedralnej p.w. Wniebowzięcia NMP we Włocławku, od strony południowo-wschodniej. U góry napis: WŁOCŁAWEK.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Masa: 8,15 g Średnica: 27,00 mm Metal: stop CuAl5Zn5Sn1

Projektant awersu: **Ewa Tyc-Karpińska**
Projektant rewersu: **Robert Kotowicz**

Teksty na temat miast: **prof. dr hab. Wojciech Morawski**

Dystrybucję monet z serii „Historyczne miasta w Polsce”

prowadzą:

- oddziały okręgowe Narodowego Banku Polskiego w miastach wojewódzkich; monety wprowadzane są do obiegu:

2 września – moneta „Gniezno”
19 października – moneta „Kołoברzeg”
18 listopada – moneta „Włocławek”

- wybrane urzędy pocztowe w tym urzędy w 32 miastach, upamiętnionych serią monet; monety dostępne są w terminach od:

5 września – moneta „Gniezno”
21 października – moneta „Kołoברzeg”
21 listopada – moneta „Włocławek”

Więcej informacji na temat serii monet, dat wprowadzenia do obiegu oraz możliwości ich nabycia:

www.nbp.pl

www.monetyNBP.onet.pl

NBP
Narodowy Bank Polski

onet.pl
Partner medialny

32 HISTORYCZNE MIASTA W POLSCE

**Niepowtarzalna seria 32 monet
o nominale 2 zł upamiętniających miasta
o istotnym znaczeniu w dziejach Polski**

Gniezno

wrzesień 2005

Kołoברzeg

październik 2005

Włocławek

listopad 2005